

СТОПАНСКА БАНКА АД – СКОПЈЕ

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ

2015 година

Скопје, април 2016 година

Забелешка: Сите податоци во овој Извештај што се однесуваат на Стопанска банка АД - Скопје се врз основа на финансиските извештаи изготвени во согласност со сметководствените прописи кои се применуваат во Република Македонија и регулативата на Народна Банка на Република Македонија

Финансиски податоци

во ЕУР милиони

	2014	2015	промена %
Биланс на успех			
Нето приходи од камати	50.9	54.7	7.5%
Нето приходи од провизии	15.7	15.2	-3.1%
Вкупни приходи	72.0	75.3	4.7%
Оперативни расходи	-34.2	-32.3	-5.6%
Трошоци за вработени	-12.3	-12.9	4.9%
Нето оперативни приходи	37.8	43.1	14.0%
Исправка на вредност (нето)	-10.3	-8.3	-19.4%
Добивка пред оданочување	27.5	34.8	26.5%
Нето добивка	24.6	31.1	26.5%

	2014	2015	промена %
Биланс на состојба			
Вкупна актива	1,361.4	1,378.1	1.2%
Акционерски капитал	198.5	229.2	15.5%
Регулаторен капитал	152.0	167.8	10.4%
Кредити на клиенти (нето)	836.2	902.3	7.9%
Вкупно кредити (брuto)	936.1	1,007.0	7.6%
Кредити на население	558.0	597.9	7.2%
Корпоративни кредити	378.1	409.1	8.2%
Резервации	99.9	104.7	4.8%
Вкупно депозити	1,072.0	1,089.4	1.6%
Депозити на население	851.5	856.1	0.5%
Корпоративни депозити	220.5	233.3	5.8%

	2014	2015	промена б.п.
Коефициенти			
Нето каматна маргина	4.22%	4.57%	35.0
Коефициент на расходи / приходи	47.5%	42.8%	-468.1
Поврат на средства - ROA	2.1%	2.5%	45.9
Поврат на капитал - ROE	14.8%	16.3%	149.2
Коефициент на кредити / депозити	87.3%	92.4%	511.1
Коефициент на адекватност на капиталот	16.36%	17.01%	65.0

	2014	2015	промена
Оперативни индикатори			
Број на филијали	65	64	-1
Број на вработени (крај на период)	1046	1038	-8

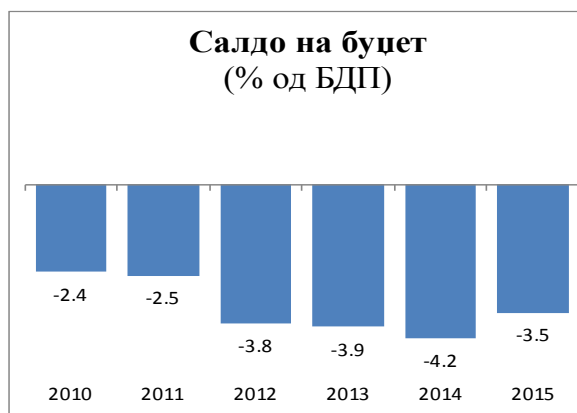
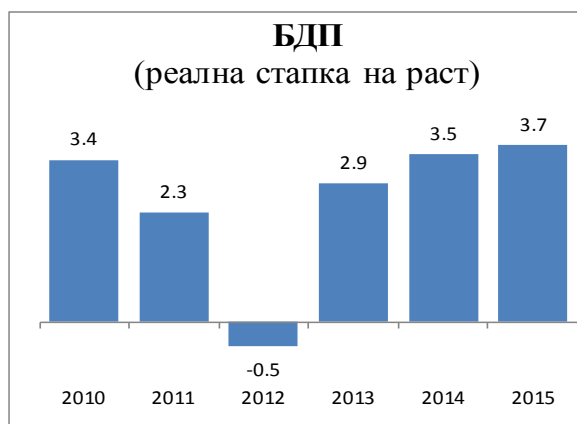
Економско опкружување

Фундаменталните фактори на економскиот раст останаа главно непроменети во 2015 година. Меѓутоа, глобалната неизвесност како и домашната политичка нестабилност влијаеја порастот на економијата да е малку понизок од очекуваниот. Во рамки на ваквото макроекономско опкружување, банкарскиот сектор одржа низок ризичен профил, солидна ликвидност и силна капитална позиција.

Во 2015 година, домашната економија продолжи да расте со солидна динамика без инфлаторни притисоци. Според тоа, согласно прелиминарните податоци, реалниот бруто домашен производ (БДП) забележа годишна стапка на пораст од 3,7%. Таквата економска активност е главно резултат на продолжувањето на јавните инфраструктурни проекти како и поголемата потрошувачка на приватниот сектор поттикната од кредитниот раст, пензиите и реалните плати. Нето извозот и натаму останува со негативен придонес. Меѓутоа, извозно-ориентираните капацитети во слободните економски зони влијаат врз силната динамика на извозот.

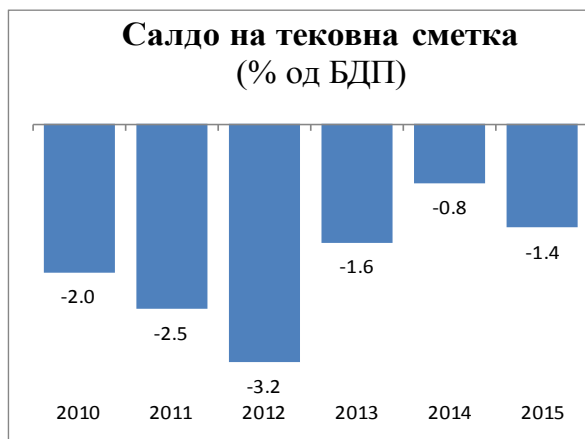
Глобалното опкружување на генерално ниски цени на примарните производи во 2015 година се рефлектираше врз домашните потрошувачки цени на енергија и храна, а со тоа и на стапката на инфлација која остана во негативната зона втора година по ред. Според тоа, просечната дефлација во 2015 година изнесуваше -0,3%, исто како и во претходната година.

Фискалната политика во 2015 година главно постигна разумен баланс помеѓу одржувањето на макроекономска стабилност и поттикнувањето на економската активност. Следствено, буџетскиот дефицит беше намален на 3,5% од БДП во споредба со 4,2% во 2014 година. Јавниот долг умерено се зголеми на 46,5% од БДП заради четвртата Еврообврзница издадена во месец новември. Меѓутоа, имајќи ја во вид динамиката на

долгот во последните години, потребата за претпазливост во управувањето со јавниот долг е сеуште присутна.

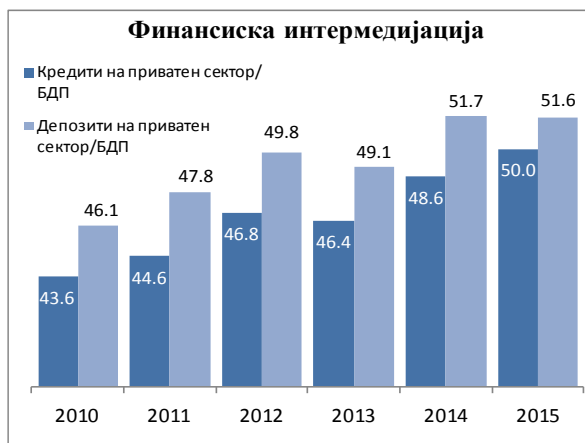
Позитивните движења во извозниот сектор во 2015 година влијаеја на умерено ниво на дефицит на тековната сметка и одржување на стабилна позиција. Во амбиент на зголемено и диверзифицирано извозно портфолио како резултат на новите капацитети во технолошките индустриски развојни зони, стабилни приватни трансфери и адекватно ниво на бруто девизни резерви кои овозможуваат доволна амортизација на потенцијални непредвидени шокови, дефицитот на тековната сметка изнесуваше 1,4% од БДП.

Макроекономското опкружување кое се карактеризира со стабилен економски раст, умерена дефлација предизвикана од надворешни фактори, солидна позиција на државниот буџет и на платниот биланс, Народната Банка на Република Македонија (НБРМ) го сметаше како соодветно за одржување на референтната каматна стапка на исто ниво како во претходната година. Во тој поглед, каматната стапка на благајничките записи издадени од НБРМ остана на ниво од 3,25%.

Банкарскиот сектор во земјата остана солидно капитализиран, високо ликвиден и со зголемено финансирање од домашни депозити, додека нефункционалните кредити се стабилни и целосно резервирани. Иако намален, растот на депозитите во 2015 година беше сеуште солиден и достигна 6,5% годишна стапка на крајот од годината. Притоа, депозитите на правни лица пораснаа за значителни 13%, додека депозитите на физички лица беа повисоки за 4,1%. Кредитите на приватниот сектор забележаа посилна динамика.

На годишна основа, кредитниот раст

достигна 9,5%. Кредитите на населението и на претпријатијата реализираа стапка на годишен пораст од 12,9% односно 7,1%, соодветно. Во таков амбиент, коефициентот на кредитите во однос на депозитите изнесуваше 91,9%. Со состојба на 31.12.2015 година, нефункционалните кредити (NPLs) беа на ниво од 10,8% споредено со 11,3% на крајот на 2014 година, а покриеноста со резервации се задржа над 100% (108,4%). Исто така, имајќи го во вид нивото на коефициентот на адекватност на капитал од 15,5%, може да се каже дека банкарскиот сектор остана стабилен и задржа низок ризичен профил.

Основни макроекономски индикатори

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Производство											
Бруто Домашен Производ (реална стапка на раст)	4.7	5.1	6.5	5.5	-0.4	3.4	2.3	-0.5	2.9	3.5	3.7
Индустриско производство (реална стапка на раст)	7.0	2.5	3.7	5.5	-7.7	-4.3	3.3	-6.6	3.2	4.8	4.9
Цени, плати и продуктивност											
Индекс на трошоци на живот (годишен просек)	0.5	3.2	2.3	8.3	-0.8	1.6	3.9	3.3	2.8	-0.3	-0.3
Индекс на трошоци на живот (крај на година)	1.2	2.9	6.1	4.1	-1.6	3.0	2.8	4.7	1.4	-0.5	-0.3
Индекс на цени на производители (годишен просек)	3.2	3.2	1.7	5.6	-6.5	8.3	11.1	4.6	0.4	-1.2	-3.9
Индекс на цени на производители (крај на година)	4.0	3.2	4.2	-1.8	3.2	9.0	8.3	5.3	-2.1	-3.8	-0.8
Реални плати (годишна стапка на раст)	2.0	4.0	5.5	1.9	25.0	1.4	-2.4	-2.9	-1.6	1.5	2.7
Статистика на владини финансии											
Буџетско салдо (% од БДП)	0.2	-0.5	0.6	-0.9	-2.6	-2.4	-2.5	-3.8	-3.9	-4.2	-3.5
Надворешен сектор											
Биланс на тековна сметка (% од БДП)	-2.4	-0.4	-6.9	-12.7	-6.8	-2.0	-2.5	-3.2	-1.6	-0.8	-1.4
Извоз на стоки (во милиони САД \$)	2,093	2,546	3,612	4,257	2,996	3,606	4,794	4,332	4,689	5,377	4,891
Увоз на стоки (во милиони САД \$)	3,187	3,772	5,200	6,820	5,132	5,463	6,935	6,523	6,666	7,373	6,532
Извоз на стоки (стапка на раст)	21.8	21.6	41.9	17.9	-29.6	20.4	32.9	-9.6	8.2	14.7	-9.0
Увоз на стоки (стапка на раст)	10.3	18.4	37.9	31.1	-24.7	6.5	26.9	-5.9	2.2	10.6	-11.4
Бруто надворешен долг (во милиони САД \$)*	2,983	3,297	4,174	4,658	5,420	5,452	6,271	6,818	7,194	7,287	6,982
Девизни резерви (во милиони САД \$)	1,325	1,866	2,240	2,108	2,291	2,277	2,677	2,892	2,747	2,963	2,471
Курс МКД / ЕУР (просек)	61.28	61.17	61.19	61.28	61.27	61.53	61.53	61.52	61.57	61.63	61.6
Монетарни агрегати											
М1 стапка на раст (дек. / дек.)	6.4	17.9	30.7	14.5	-3.5	9.8	6.8	7.6	6.2	22.2	18.4
М2 стапка на раст (дек. / дек.)	15.5	24.8	28.1	7.1	3.9	8.3	7.5	0.5	0.2	7.2	7.6
М2 денари стапка на раст (дек. / дек.)	11.7	31.7	41.1	0.8	-5.5	10.8	10.1	3.2	2.9	12.3	8.5
М4 стапка на раст (дек. / дек.)	15.0	25.0	29.3	11.2	6.0	12.2	9.7	4.4	5.3	10.5	6.8
М4 денари стапка на раст (дек. / дек.)	15.0	24.5	29.1	8.9	-4.4	16.0	14.4	9.6	8.7	15.3	7.2
Кредити на приватен сектор	21.7	30.5	39.2	34.4	3.5	7.1	8.5	5.4	6.4	10.0	9.5
Каматни стапки											
Пазар на пари (годишен просек)	8.6	5.5	3.7	4.4	6.3	3.7	2.2	2.2	2.0	1.9	1.1
Благајнички записи (годишен просек)	9.5	6.0	5.1	6.5	8.5	5.5	4.0	3.8	3.4	3.3	3.3
Пазар на пари (крај на период)	8.7	4.9	3.1	5.3	6.1	2.7	2.2	2.1	2.2	1.5	1.2
Благајнички записи (крај на период)	8.5	5.7	4.8	7.0	8.5	4.0	4.0	3.8	3.3	3.3	3.3
Пазар на капитал											
Индекс на Македонска Берза - МБИ (стапка на раст на крај на година)	69.58	61.54	109.07	-72.92	23.8	-16.1	-13.3	-12.3	0.4	6.1	-0.6

* Последен податок со КЗ 2015

Извори: Министерство за финансии, Државен завод за статистика, Народна Банка на РМ

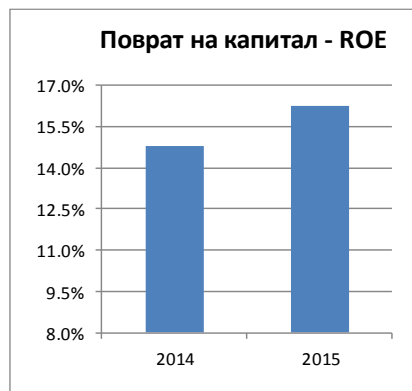
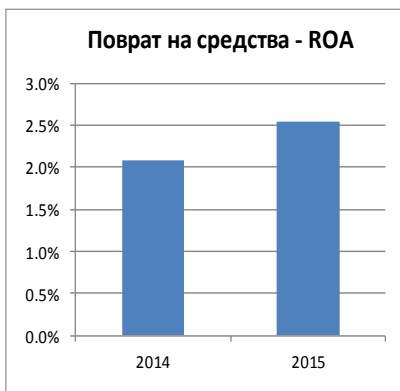
Преглед на активностите во 2015 година

Финансиско работење

Рационалната експанзија на кредитното портфолио придружувана од ефикасното управување со изворите на финансирање и оперативната извонредност, во комбинација со прудентното управување со ризиците, обезбедија стабилност и сигурност за Банката и ја осигурија и зголемија профитабилноста на СБ.

Позитивните резултати од работењето во 2015 година го оправдуваат стратешкиот избор на СБ да продолжи да расте со предизвиците и да ги зграби можностите на времето. СБ останува динамична банка определена и понатаму да го зацврстува билансот на состојба и да обезбедува солиден стимул на домашната економија. Извонредните резултати беа поддржани од стратегијата на Банката: тежнеење кон органски пораст, опслужување на суштинските финансиски потреби на клиентите, управување со ризиците и одржување на силна капитална и ликвидносна позиција, работејќи ефикасно и намалувајќи ги трошоците. На тој начин, во услови на несигурност, СБ успеа да испорача резултати кои ја демонстрираат уште еднаш издржливоста на нејзиниот деловен модел и успешното управување. Нејзиниот моќен бренд остана симбол за извонредни услуги, доверба и сигурност.

Следствено, на крајот на годината, Банката забележа добивка пред оданочување од ЕУР 34,8 милиони. Вкупните средства на Банката достигнаа износ од ЕУР 1.378,1 милиони, надминувајќи ја бројката од 2014 година за 17 милиони. Следствено, повратот на средства (ROA) изнесуваше 2,5%, додека повратот на капитал (ROE) достигна 16,3%, посочувајќи на стабилни приноси за акционерите. Со солиден капитал, кој обезбеди висок коефициент на адекватност на капиталот од 17,0%, СБ го осигура местото на најдоверлив финансиски партнер во земјата.

Приходи од камати

Во текот на 2015 година, приходите од камати по кредитите на население изнесуваа ЕУР 43,5 милиони, имајќи најголемо учество во вкупните приходи од камати од 59,5%. Од сите останати активности Банката заработи вкупен приход од камати во износ од ЕУР 29,6 милиони, намален за 10% во споредба со 2014 година.

Приходи од камата

во ЕУР милиони

	2014	2015	% измена
Приходи од камати	76.0	73.1	-3.8%
Кредити на физички лица	43.1	43.5	0.8%
Кредити на правни лица	19.2	19.2	-0.2%
Останато	13.7	10.4	-23.8%

Расходи од камати

Расходите од камати на Банката се намалија за 26,8% во споредба со 2014 година. Конкретно, расходите од камати поврзани со депозитите на население забележаа годишен пад од 24,8%, а расходите од камати за корпоративните депозити се намалија за 41,9%.

Расходи од камати

во ЕУР милиони

	2014	2015	% измена
Расходи од камати	25.1	18.4	-26.8%
Депозити на физички лица	19.4	14.6	-24.8%
Депозити на правни лица	3.4	2.0	-41.9%
Останати обврски	2.3	1.8	-22.4%

Нето приходи од камати

Порастот во основните активности во комбинација со прудентниот приод во управувањето со средствата и обврските имаа позитивен ефект врз нето приходите од камати во 2015 година, забележувајќи дополнителен износ од ЕУР 3,8 милиони во споредба со 2014 година, што е раст од 7,5%. Нето каматната маргина се подобри во 2015 година за приближно 35 б.п. достигнувајќи 4,57%.

Нето приходи од камати

во ЕУР милиони

	2014	2015	% измена
Приходи од камати	76.0	73.1	-3.8%
Расходи од камати	25.1	18.4	-26.8%
Нето приходи од камати	50.9	54.7	7.5%

Приходи од провизии и надоместоци

Активностите во 2015 година придонесоа нето приходите од провизии и надоместоци да достигнат износ од ЕУР 15,2 милиони. Во рамки на ова, најзначаен дел (51,8% од вкупните приходи од провизии и надоместоци на Банката) се однесува на кредитните активности кои изнесуваат ЕУР 7,9 милиони, евидентирајќи дополнителен износ од ЕУР 0,5 милиони во споредба со 2014 година што претставува зголемување од 6,5%. Приходите од пренос на средства се втората најголема ставка, која на крајот од 2015 година изнесуваше вкупно ЕУР 5,1 милиони, што претставува 33,7% од вкупните приходи од провизии и надоместоци.

Нето приходи од провизии и надоместоци

во ЕУР милиони

	2014	2015	% измена
Нето приходи од провизии и надоместоци	15.7	15.2	-3.1%
кредити	7.4	7.9	6.5%
гаранции	1.1	1.0	-5.9%
пренос на средства	5.9	5.1	-13.0%
останато	1.3	1.2	-10.8%

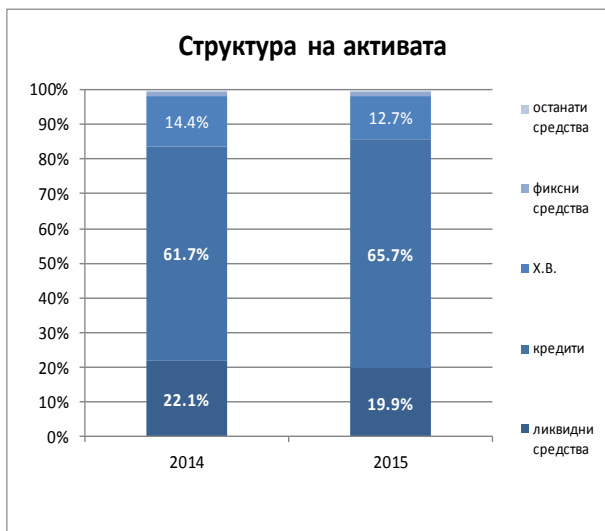
Расходи од работењето

Во текот на 2015 година, Банката продолжи да се стреми кон оперативно совршенство, како во ефикасната контрола врз трошоците така и во управувањето со ризиците што резултираше со намалување на трошоците од работењето и одржување на одлични резултати во однос на квалитетот на кредитите. Покрај органскиот пораст во 2015 година, со примена на ефективната политика за намалување на трошоците, Банката успеа дополнително да ги намали вкупните расходи од работењето за 5,6% и на тој начин достигна коефициент на трошоци во однос на приходи од 42,8%.

Средства и обврски

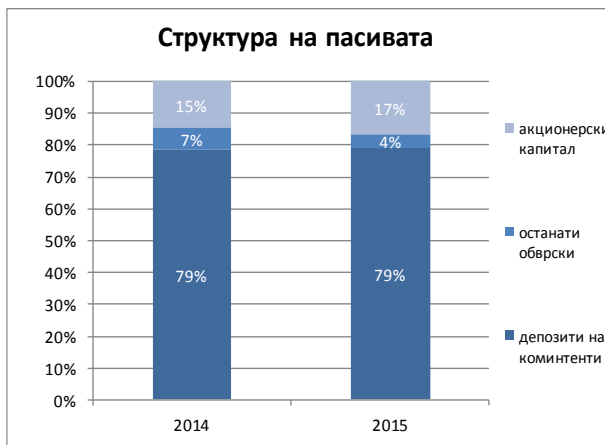
Средства

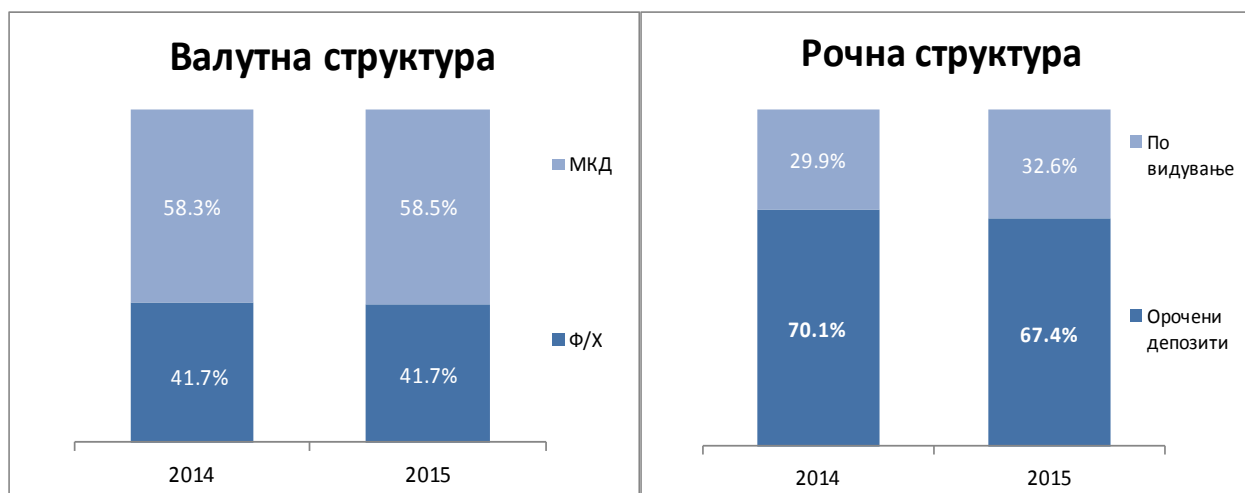
Вкупните средства на Банката на крајот од 2015 година изнесуваа ЕУР 1.378,1 милиони, што е за ЕУР 16,7 милиони или 1,2% над 2014 година. Банката продолжи да ја зголемува својата прудентност со билансен пораст, адекватна ликвидност и силна капитална база. Во тој поглед, коефициентот на ликвидност достигна 1,63%. Кредитните активности се зголемија на страна од покривањето на редовните плаќања извршени во текот на годината, забележувајќи зголемување од 7,6%, прилагодувајќи го квалитетот на кредитното портфолио на движењата на пазарот. Според тоа, на крајот на 2015 година вкупното кредитно портфолио достигна ЕУР 1.007,0 милиони, од кои ЕУР 409,1 милиони се одобрени на корпоративни клиенти, додека изложеностите кон населението изнесуваа ЕУР 597,9 милиони.

Депозити и капитал

Депозитите продолжија да бидат основен извор на финансирање на активностите на Банката и го надминаа прагот од 1 милијарда евра завршувајќи ја годината со износ од ЕУР 1.082,4 милиони или годишна стапка на пораст од 1,6% и ЕУР 17,5 милиони апсолутен пораст во споредба со 2014 година. Како резултат, на крајот од 2015 година, коефициентот на кредити во однос на депозити се зголеми на 92,4% на бруто основа, имплицирајќи го силниот кредитен потенцијал на Банката. Освен тоа, Банката ја одржа доминантната позиција кај орочените депозити во извештајната година, на тој начин обезбедувајќи стабилни извори на средства за понатамошна кредитна експанзија.

Валутната структура на депозитната база укажува на понатамошно зголемување на учеството на депозитите деноминирани во домашна валута на 58,5% споредено со 58,3% во 2014 година, што ја одразува довербата во домашната валута.

Основниот капитал на Банката забележа пораст од околу 15,5% или ЕУР 30,8 милиони во 2015 година и достигна износ од ЕУР 229,2 милиони. Со ова се креира капитална база која е највисока во банкарскиот сектор во земјата и која обезбедува доволна адекватност на капиталот и квалитетен извор за долгорочно финансирање.

Банкарство на мало

Позиционирана како лидер на пазарот, СБ ги надмина предизвиците на 2015 година преку засилување на своето портфолио на банкарство на мало и со воведување на неколку иновации што се во согласност со модерниот начин на живот на клиентите, кои остануваат во центарот на нашиот интерес.

Во текот на 2015 година, СБ инвестираше во додавање на безконтактната технологија на своето портфолио на картички како трендовска технологија на новата ера чие користење е широко распространето, каналот на телефонска продажба, новата платформа за мобилно банкарство (m-banking) како и многу други подобрувања на производи и услуги и поедноставување на процедури.

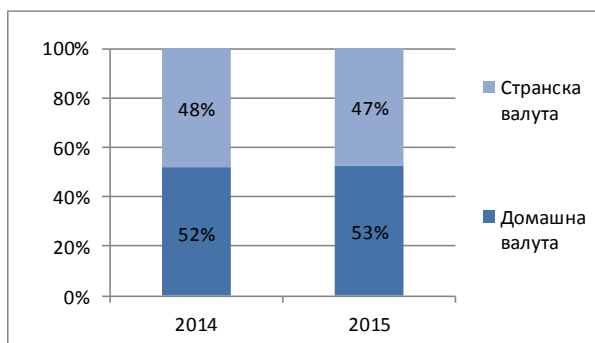
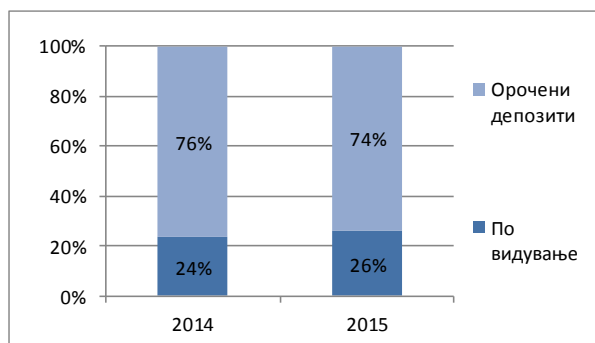
Темелното познавање на пазарот и соодветно развиените стратегии за управување со производите придонесоа за одржување на високата позиција на пазарно учество, како кај депозитите, така и кај кредитите и покрај растечката конкуренцијата.

Депозити на население

Покрај предизвиците кои произлегуваат од разните несигурности, домашни и регионални, и генерираните флукуации на депозитната база на Банката, таа забележа благ пораст во портфолиото, особено во последните 4 месеци на годината, достигнувајќи вкупна депозитна база од ЕУР 854М на крајот од 2015 година.

Генерираниот пораст кај депозитите главно произлегува од високо ценетите коминтенти, редовните месечни исплати на плати и пензии, исплатата на земјоделските субвенции и уплатите по дознаки.

Што се однесува до рочната структура, во последните неколку години има промена кон пораст на депозитите по видување, иако во структурата на депозитното портфолио орочените депозити остануваат прилично стабилни преовладувајќи со 74% над депозитите по видување со 26%. Орочените депозити продолжија да се зголемуваат што е резултат на имиџот на Банката како силна, доверлива и иновативна Банка која се грижи за интересите на своите клиенти.

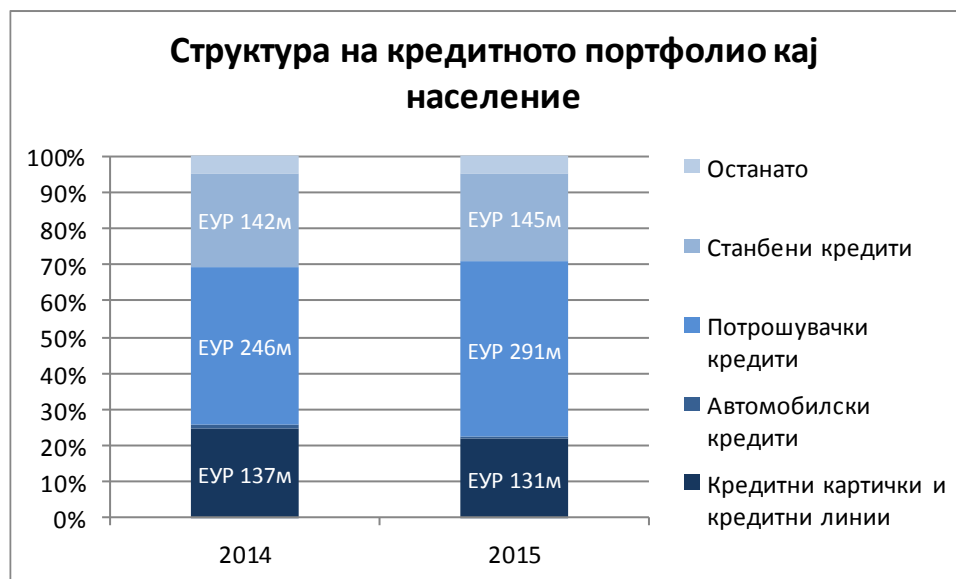
Како тренд во последните години, има постојан пораст на побарувачката за депозити во домашна валута резултирајќи со коефициент на домашна во однос на странска валута кој постојано се менува во корист на депозитите во домашна валута. Депозитите на население во последните години постигнаа рамнотежа помеѓу домашната и странската валута и понатаму продолжија со посилен раст на депозитите во домашна валута генерирајќи поголеми салда во домашна валута со 53% и салда во странска валута со 47% од вкупната депозитна база на население. Овој тренд е стимулиран преку повисоките добивки сеуште достапни за домашната валута, како и воспоставената доверба во нејзината долгорочна стабилност.

Нашата постојана стратегија за соодветна сегментација на клиентската база и понуди на различни пакети на производи прилагодени кон потребите на посебните сегменти на клиенти, обезбедува воспоставување на добар однос и правилна комуникација со нашите клиенти, зголемено задоволство на истите, подобрување на искуството на корисниците

преку постојана определба за поголема ефикасност и скратено време за обработка на трансакциите во исто време промовирајќи ја конзистентноста на брендот на СБ преку сите производи на Банката и каналите на продажба и преку целосно искористување и зголемување на перформансите на постоечките портфолија.

Кредитирање на население

Стратегијата за 2015 година кај кредитирањето на население беше да се следат пазарните трендови без влошување на високиот квалитет на портфолијата. Завршниот биланс од ЕУР 598 милиони сведочи за пораст од 7,2% на годишна основа. Имајќи го предвид постоечкото портфолио и редовните отплати кои значително го намалуваат истото, редовната продукција на СБ се зголемува со многу поагресивна стапка, одржувајќи го силното портфолио и обезбедувајќи го проектираниот пораст.

Потрошувачките кредитни производи, со највисок раст во вкупното кредитно портфолио на СБ, имајќи го потрошувачкиот кредит со најголем придонес во вкупното кредитно портфолио, продолжија со процесот на брзо одобрување како главна предност на пазарот, обезбедување на високо квалитетна услуга за клиентите, а со тоа и зголемување на задоволството на истите.

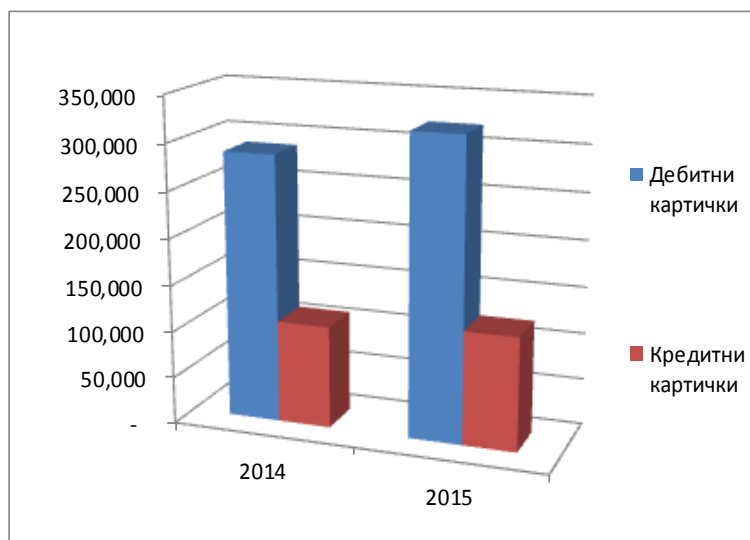
Портфолиото на **станбени кредити**, со својата комплексност и различност забележа пазарно учество од 31,6%, преку одржување на многу низок коефициент на нефункционални кредити. Понудата на производи се прошири со можноста за надолнување (top-up) што овозможи Банката уште повеќе да ја прошири постојната база на клиенти.

Портфолиото на **кредитни картички** продолжи да расте во 2015 година во согласност со планираните деловни цели забележувајќи пазарно учество од 42,25% и во многу аспекти ги надмина првичните проекции со остварување на:

- 7,3% пораст на портфолиото на кредитни картички со салда кои достигнаа ЕУР 63,9 милиони;
- 10,7% пораст во бројот на кредитни картички во оптек.

Иако конкуренцијата на пазарот на кредитни картички се зголеми во текот на 2015 година, СБ ја задржа лидерската позиција на пазарот во работењето со кредитни картички со најголемо пазарно учество. Освен тоа, Банката е ангажирана во постојано превземање на активности кои од една страна го поттикнуваат активирањето и користењето на кредитните картички, а од друга страна задржувањето на клиентите со соодветни средства против намалување на нивниот број.

Портфолиото на дебитни картички исто така продолжи да се зголемува во 2015 година и во многу аспекти почетните проекции се остварени со пораст од 9% на издадените дебитни картички во оптек.

Во текот на 2015 година СБ повторно ја потврди својата лидерска позиција во воведувањето на иновации и инвестирањето во безконтактна технологија и инвестираше во промовирање на трансакциите на плаќање преку интернет (e-commerce) со картичките на СБ што резултираше со приближно 100% пораст на бројот на трансакции во споредба со 2014 година.

Контакт центар и банкарски услуги преку интернет

24/7 достапниот Контакт центар на Стопанска банка во текот на 2015 година дополнително ја зајакна својата позиција како најразвиен контакт центар меѓу сите банки во земјата со најголем капацитет на услуги и најширока листа на банкарски услуги. Освен тоа, во текот на 2015 година контакт центарот продолжи да го зголемува услужниот потенцијал додавајќи повеќе услуги и зголемувајќи го контактот со агентите за 11% во текот на годината.

Во истата деловна линија, Службата за телефонска продажба како служба во состав на Контакт центарот на СБ од 2014 година, продолжи со проширување на своите активности станувајќи круцијален двигатор на понатамошниот раст на кредитните производи за население. Поради тоа, Контакт центарот на СБ станува најважната контактна точка за нашите коминтенти, дополнително зголемувајќи ја конкурентната позиција на Банката.

I-bank услугите кои вклучуваат плаќања на банкомат, телефонско банкарство, електронско банкарство и мобилно банкарство забележуваат забрзан пораст и стапката на прифаќање меѓу клиентите постојано расте. До крајот на годината со воведувањето на новата верзија на апликацијата за мобилно банкарство СБ достигна приближно 17% пораст на i-bank трансации на клиентите од банкарство на мало.

Новата m-banking апликација заедно со новите модерни простории дозволува полесно вклучување, побрзи плаќања, учество во платните налози, креирање на готови налози за плаќање итн. Имајќи го во вид брзиот чекор на иновативните нови технологии, Стопанска банка се фокусира да им обезбеди на клиентите модерни решенија кои се прилагодени на нивните потреби.

Сегментот на мали претпријатија

Целокупната пазарна структура и значајност на малите претпријатија имаше позитивно влијание на важноста на сегментот на мали претпријатија во Банката. Понудените производи во текот на 2015 година беа прилагодени на потребите на овој сегмент, а Банката инвестираше во зголемување на работната сила фокусирана само на клиентите мали претпријатија, сето тоа во корист на давање поддршка на пазарната експанзија на Банката во овој сегмент.

Меѓутоа, порастот на овој сегмент во 2015 година беше главно под влијание на предизвикувачките услови на домашниот пазар, а дури и под овие околности СБ успеа да го зголеми салдото на ова портфолио за 22% истовремено одржувајќи го квалитетот на портфолиото на високо ниво.

Корпоративно банкарство

Суштинските вредности на функцијата корпоративно банкарство во Стопанска банка остануваат и понатаму промовирањето и почитувањето на доверливоста, одговорноста и транспарентноста во градењето на цврсти односи со нејзините клиенти. Главната цел на Банката во 2015 година продолжи да биде одржувањето на високо ниво на задоволство на клиентите преку разбирање на нивните потреби и поддршка на нивниот раст, со тоа создавајќи лојална база на клиенти.

Преку својата широко распространета мрежа на филијали, Банката продолжи да обезбедува финансиски услуги на своите корпоративни клиенти преку давање поддршка за нивното секојдневно работење. Пласманите за кредитирање и финансирање на трговијата, како и давањето на финансиски совети се нудеа на клиентите преку специјализираните служби за корпоративни активности лоцирани во Скопје, Битола и Струмица.

Во 2015 година, Банката успешно одговори на предизвикот за насочување на своите деловни активности кон привлекување на нови, солидни клиенти на пазарот, а во исто време и кон одржување на успешни односи со постојните клиенти. Клучот на успехот лежи во способноста на Банката да управува и соодветно да ги распределува критичните ресурси на начин на кој ќе обезбеди додадена вредност за клиентите, за Банката и за севкупната економија. Освен тоа, со високо квалификуваниот и искусен кадар, преку јасно утврдените политики, процедури и процеси, а и со инвестирањето во високо квалитетни софтверски решенија, функцијата на корпоративно банкарство, во рамките на Банката, има изградено препознатлив идентитет, репутација и бренд на домашниот пазар.

Како резултат, на крајот од 2015 година корпоративното кредитно портфолио изнесуваше ЕУР 373 милиони, во споредба со ЕУР 348 милиони на крајот од 2014 година, забележувајќи пораст од 7,2%.

Во изминатиот период Банката одржуваше високо квалитетно ниво на корпоративно портфолио преку примена на прудентна методолошка рамка за кредитна анализа, имајќи ги во вид барањата, потребите, изгледите за оправданост и потенцијалот на клиентите, како и силната доверба која ја имаат во Банката. Покрај тоа, Банката продолжи да ја применува процедурата за рано предупредување преку која може да ги идентификува клиентите со потенцијални потешкотии и да превземе соодветни излезни решенија кои ќе ги поддржат во совладување на тие потешкотии и подобрување на нивните оперативни резултати.

Додека сеуште го нуди својот широк асортиман на пласмани за финансирање на трговијата, во текот на 2015 година Банката работеше на имплементацијата на факторинг, односно откуп на побарувања, кој ќе биде достапен за клиентите во 2016 година. Со ова Банката ќе ја зајакне својата позиција на лидер на пазарот и ќе докаже дека нејзина главна цел е утврдување на потребите на клиентите и делување во линија на овие потреби. Покрај тоа, преку имплементирањето на факторинг Банката ќе учествува во подобрување на ликвидноста на компаниите, а преку тоа и на ликвидноста на целото стопанство.

Управување со ризици

Превземањето на одмерени ризици е главната цел на Стопанска банка АД-Скопје. Не постои нешто како неризично банкарско работење. Затоа, Стопанска банка АД-Скопје применува темелна и сеопфатна рамка за управување со ризици која осигурува дека ризиците се утврдуваат, разбираат, точно се мерат, контролираат и проактивно се ублажуваат на сите нивоа на организацијата за одлуките на Банката да бидат адекватни и во линија на толеранцијата за ризици.

Стопанска банка АД - Скопје користи модели за детална оценка и мерење на ризиците за да дојде до темелно разгледани одлуки за ризик во кредитното работење. Со цел да се осигура квалитетот на моделите на ризици, постои процес на управување за одобрување на моделите, методологиите и параметрите поврзани со ризици. Се применува обмен систем на лимити и интерни контроли за да се обезбеди следење на и управување со профилот на ризици во Стопанска банка АД-Скопје. Функцијата на управување со ризици обезбедува дека управувањето со ризиците правилно се имплементира и истото е во согласност со регулаторните барања на НБРМ и најдобрите стандарди и практики усвоени од страна на НБГ Групацјата.

Управување со кредитниот ризик

Кредитен ризик е ризикот дека Банката ќе претрпи економски загуби доколку другата страна не може да ги исполни своите договорни или други финансиски обврски кои произлегуваат од договор за кредит. Рамката за управување со кредитниот ризик на СБ се базира на темелното разбирање на кредитниот ризик и изложеноста на Банката кон истиот, како и на ефективноста на интерните контроли со цел за соодветна идентификација, оценка, мерење, ублажување и следење на кредитниот ризик. Тоа дозволува Банката да управува со портфолиото и да избегне несакана концентрација на кредитен ризик.

Управувањето со кредитниот ризик во СБ се извршува преку централните политики за кредитен ризик на ниво на Банката и понатамошни детални процедури кои се однесуваат на посебните кредитни ризици. СБ се стреми да гради и постојано да ја подобрува рамката за управување со кредитниот ризик што овозможува Банката да работи на сигурен и солиден начин, во согласност со регулативата на НБРМ и стандардите на НБГ.

Прудентната политика на СБ за прифаќање на нови клиенти се базира на внимателна оценка на способноста на комингентот да отплати кредит кој му е одобрен. Целта е да имаме долгорочни односи со клиентите кои се корисни како за клиентот така и за Банката. Тоа се овозможува со утврдено кредитирање на корпоративни клиенти, со помош на што оценката на ризикот се базира на индивидуална основа, а одлуката за одобрување на изложеност ја донесуваат кредитните одбори, а и преку стандардизирани

производи и процеси, при што критериумите на ризици се одредуваат на заедничка основа, за клиентите од населението и малите претпријатија.

Кредитниот ризик се оценува квалитативно и квантитативно во детали пред одобрување од одборот со соодветно ниво на овластување. Надлежните деловни единици обезбедуваат соодветни информации за целта, структурата на предложениот кредитен пласман, информација за должникот и другите договорни страни, оценката на индустрискиот сектор и пазарот, раководството и сопствениците, како и финансиска и нефинансиска анализа. Квантитативната оценка и мерењето на кредитниот ризик се извршува со употреба на софистицирани внатрешни системи за рангирање на ризиците и модели на бодување кои се ревидират на редовна основа. Организационската структура на Банката овозможува повеќе самостојни нивоа за оценка на кредитниот ризик.

СБ има воведено темелен процес на мониторинг кој овозможува во рана фаза да се идентификуваат промените во позицијата на портфолиото или кај коминентите кои можат да предизвикаат зголемување на нејзиниот профил на ризичност. Процесот на мониторинг на клиентот се состои од редовно ревидирање на кредитите од моментот на обезбедување на кредитниот пласман во текот на неговиот животен циклус, интерната класификација на ризиците и месечниот Систем за рано предупредување кој идентификува рани знаци на влошување на кредитната способност на клиентите и има за цел да обезбеди превземање на потребни активности. Кредитната изложеност во однос на утврдените лимити за концентрација исто така се следи на редовна основа.

Во согласност со најдобрите меѓународни практики и следејќи ја зајакнатата методологија и процес на корекција на вредноста на средствата (оштетување), Банката обезбеди соодветно ниво на резервации за потенцијални загуби по кредити.

Квалитет на кредитното портфолио

Во рамки на имплементираната силна и интегрирана рамка за управување со кредитниот ризик, СБ успеа да одржи стабилно и добро дивезифицирано кредитно портфолио во 2015 година. Одржувањето на низок и контролиран коефициент на нефункционални кредити е една од главните стратешки цели на Банката. Како резултат на тоа, коефициентот на нефункционални кредити на Банката беше понизок за приближно 160 б.п. во споредба со нивото на целокупниот банкарски сектор.

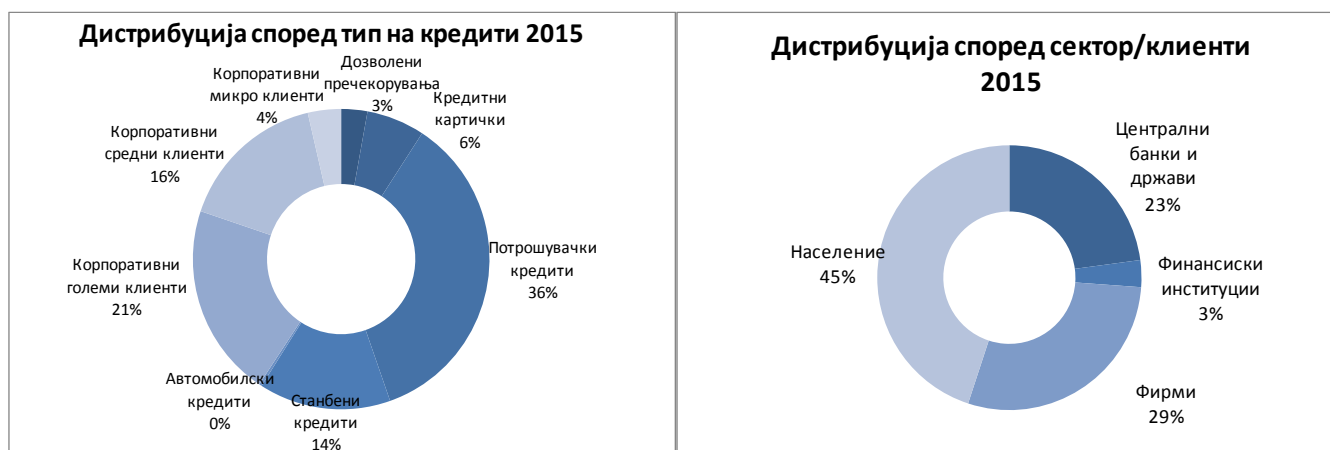

Согласно методологијата на НБРМ, секоја изложеност на кредитен ризик се класифицира во една од петте категории на ризик (А, Б, В, Г и Д). Банката одржува 88,4% од изложеноста во рамките на категоријата со најнизок кредитен ризик, односно “А” категорија на кредитен ризик, додека долговите со висок ризик класифицирани во “Г” и “Д” категории учествуваат само со 6,9% во кредитното портфолио на Банката.

Структура на концентрација

Кредитниот ризик од концентрација е ризик од загуба поради недостаток на диверзификација на ризиците во портфолиото предизвикани од релативно голема концентрација на изложеност кон позитивните и во голема мера поврзани договорни страни (коминтенти). Со цел да се избегне прекумерна концентрација на кредитен ризик, СБ има за цел да го диверзифицира кредитниот ризик и да утврди лимити кон: клиенти поединци и групи на поврзани клиенти (концентрација на должници), изложеност во рамките на одреден индустриски сектор (концентрација на индустрија), вид на залог, географска област итн. Утврдените лимити се ревидиратт најмалку на годишна основа како дел од политиките и процедурите за кредитен ризик.

СБ ја следи кредитната изложеност во однос на поставените лимити на концентрација на редовна основа, потркепувајќи ги заклучоците со соодветни корективни мерки.

Управување со ликвидносен ризик

Годината 2015 беше обележена со два значајни шока: настаните во Куманово од месец мај кои предизвикаа намалување на депозитната база на целиот банкарски сектор и економските реформи и ригорозните мерки на штедење во Грција во текот на летото, кои исто така влијаеја и на депозитната база на СБ. Под споменатите околности, кои може да се сметаат за вистинско стрес тест сценарио, Банката успеа да ја заштити високо ликвидната позиција и депозитната база без никакво влијание или одложување на кредитните активности како резултат на многу солидните фундаменти на Банката, со

внимателно следење и превземање на соодветни активности. Вредно е да се спомне дека во текот на 2015 година депозитната база на Банката, која е доминантен извор за финансирање и одржување на ликвидноста, забележа зголемување во износ од ЕУР 17 милиони, без оглед на нестабилноста која заради погоре наведените причини влијаеше на целиот банкарски сектор и на СБ како дел од истиот.

Во фокусот на вниманието беше усогласувањето со регулаторните барања, редовно сервисирање на очекувањата на клиентите и обезбедување на исполнувањето на одредените деловни цели.

Управувањето со ликвидносниот ризик ги зема во предвид гаповите помеѓу паричните текови на средствата и обврските и според тоа обезбедува потребно финансирање/пласман. Инфраструктурата на управувањето со ликвидноста се состои од:

- Донесени политики, процедури и оперативни стандарди,
- Исполнување на регулаторните услови, интерните лимити и коефициенти,
- Управување со ликвидносната позиција врз основа на реално време што овозможува Банката да ги пополни дупките во ликвидносните несогласувања,
- Следење на концентрацијата на депозити и превземање на постапки кон поразнообразна клиентска база,
- Вршење мониторинг на паричните текови и активности на селектираниот примерок на најважни клиенти,
- Вршење мониторинг на показателите за рано откривање на ризиците во кратки временски интервали,
- Следење и ажурирање на претпоставките за активирање на планот за делување при непредвидени настани.

Треба да се забележи дека 2015 година е забележлива по фактот дека Банката предвреме ги врати двата субординирани кредити со кои се задолжи во 2006 и 2008 година, во износ од ЕУР 45 милиони. Во исто време акционерите одлучија да пренесат износ од ЕУР 35 милиони од задржаната добивка во траен капитал, со што значително се подобри капиталната позиција и се создадоа доволно извори на ликвидност за поддршка на деловните активности во наредните години.

Управување со ризикот од промена на каматни стапки

Процесот на СБ за управување со ризикот од промена на каматна стапка ја одразува стратегијата за ризици, толеранцијата за ризици, деловните активности на Банката и севкупното оперативно опкружување и пазарни услови, имајќи ги во вид можните измени на каматните стапки и нивното влијание врз добивката на Банката и економската вредност на основниот акционерски капитал.

Банката има воспоставено рамка за управување со ризикот од промена на каматна стапка со цел да се минимизираат ефектите од негативни промени во идните каматни стапки и да се обезбеди навремено идентификување, мерење, следење и ублажување на изложеностите на ризик од промена на каматната стапка. Рамката ги опфаќа факторите на ризик и нивна оценка, методологиите за мерење, методологијата за тестирање на стрес, ризикот од промена на каматната стапка во портфолиото на банкарски активности (Interest Rate Risk in the Banking Book IRRBB) неговата метрика и лимити со цел да се овозможи овој ризик соодветно да се мери, следи и контролира. Исто така, Банката има утврдено соодветни лимити и користи техники за мерење на изложеноста на Банката од негативните промени на каматните стапки во портфолиото на банкарски активности.

Банката е изложена на ефектите од флукуација на каматните стапки на пазарот релевантни за нејзината финансиска позиција и парични текови бидејќи каматоносните средства и обврски имаат различни датуми на достасаност (за фиксната стапка), периоди на промени на каматни стапки (повторно одредување на висината за променливата стапка). Земајќи го во предвид релативно малиот дел на каматоносни средства на Банката кои се издвоени за портфолиото на тргување, кое се состои од државни хартии од вредност, оценката на ризикот од промена на каматните стапки се врши преку следење на изложеностите кои произлегуваат од портфолиото на банкарски активности.

Со цел соодветно да се управува со ризикот од промена на каматна стапка, Банката спроведува процес на идентификација, оценка, ублажување и мониторинг на ризикот од промена на каматни стапки на редовна основа, поединечно за сите значајни валути со кои работи Банката. На крајот на 2015 година, односот на вкупната нето пондерирана позиција и регулаторниот капитал беше далеку под задолжителниот максимум од 20% и резултираше со незначителна изложеност спрема ризикот од промена на каматната стапка во портфолиото на банкарски активности (IRRBB).

Управување со девизниот ризик

Системот за идентификација, мерење, следење и контрола на валутниот ризик или девизен ризик ги опфаќа сите активности и трансакции на Банката кои ги вклучуваат билансните и вонбилансните позиции, евидентирани во странски валути и во денари со девизна клаузула. Структурата на билансот на состојба на СБ се состои од актива и пасива во различни валути, но претежно во МКД и ЕУР валута.

СБ има развиено целосен стратешки приод кон управувањето со девизниот ризик, третирајќи ги суштинските прашања поврзани со фундаменталниот став кон управувањето со девизниот ризик и изложувањето на валутен ризик изразен преку адекватни и сеопфатни политики, процедури и стандарди, како и преку соодветна

поделба на должности и одговорности според овластувањата на различните организациски единици.

СБ управува со валутниот ризик преку управување и следење на отворената девизна позиција на дневна основа, обезбедувајќи на тој начин усогласеност со пропишаните и интерните лимити на изложеност за главните валути поединечно, како и на севкупно ниво и на тој начин СБ ја пресметува Отворената девизна позиција за секоја странска валута вклучена во нејзиниот биланс на состојба.

Процесот на управување со девизниот ризик во 2015 година се оствари со висока стручност, а отворената девизна позиција константно беше пониска од пропишаниот лимит и со самото тоа, во ниеден момент немаше прекршување на пропишаниот лимит.

Управување со оперативен ризик

Во 2015 година, целокупниот фокус на процесот за управување со оперативниот ризик беше на зајакнување на функцијата за управување со оперативниот ризик, што се постигна преку интензивната проактивна улога на Секторот за управување со ризици, со посебна намера изложеноста на оперативен ризик да се отстрани или ублажи во линија на профилот на ризици, стратегијата за ризици и деловните цели на СБ.

Структурата на управување со оперативниот ризик се базира на моделот „три линии на одбрана“, кои е дизајниран за ефективно управување со оперативниот ризик.

СБ има сеопфатна и високо квалитетна рамка за управување со оперативниот ризик со цел да:

- Промовира свесност за оперативниот ризик и култура за ризици во целата Банка на тој начин понатаму придонесувајќи за ефикасен процес и ефективна контрола
- Воспостави комплет на фундаментални стандарди за управување со оперативниот ризик во Банката што води кон избегнување на неочекувани и катастрофални загуби и минимизирање на очекуваните загуби
- Осигура дека деловните цели се исполнуваат со контрола на ризиците
- Обезбеди помали трошоци при работењето со намалување на обемни издатоци и избегнување на прекумерни или застарени контроли
- Обезбеди конзистентност со соодветните најдобри практики и усогласеност со регулаторните (квантитативни и квалитативни) барања
- Го подобри користењето на регулаторниот капитал, во врска со оперативниот ризик

Рамката на СБ за управување со оперативниот ризик се состои од четири основни компоненти: клучни индикатори на ризик (KRI), процес на самооценување на ризик и контроли (RCSA), процес на прибирање податоци за загуби (LCD) и планови за активности (AP). Ефикасното управување со оперативниот ризик (ORM) во СБ е

овозможено преку користење на софтверското решение на Групаацијата за управување со оперативен ризик (AlgoOpVar) кое овозможува ефикасно управување со оперативниот ризик (OR), поголема прегледност на изложеноста на оперативен ризик на Банката, висококвалитетен процес на следење и евидентирање на остварените загуби, ефикасен мониторинг на клучните индикатори за ризик и иницирање и комплетно следење на ефикасен акциски план.

СБ имплементираше 27 утврдени клучни индикатори за ризик како мерка на тековна изложеност на оперативен ризик. Во текот на целата 2015 година, вредностите на клучните индикатори за ризик беа предмет на редовна ревизија со цел да се измери тековната изложеност на оперативен ризик и да се укаже на негативните трендови и движења на утврдената изложеност на оперативен ризик. Генерално, во текот на 2015 година, сите вредности на клучните индикатори за ризик беа во рамки на очекуваните вредности и под дефинираните лимити, врз основа на што процесот на управување со оперативен ризик резултираше со ниско ниво на изложеност кон оперативен ризик во целина.

Во текот на 2015 година, СБ го имплементираше осмиот циклус на процесот за самооценување на ризик и контроли (RCSA), со цел да го утврди, процени и евалуира секој настан на загуба од потенцијален оперативен ризик за да се намали можноста за појава на овие случаи на загуба од потенцијален оперативен ризик во иднина. Во принцип, имплементирањето на процесот за самооценување на ризик и контроли (RCSA) во 2015 година беше завршен со висока ефикасност и точност резултирајќи со прецизна презентација на изложеноста на Банката на потенцијален оперативен ризик.

Во согласност со напорите на Секторот за управување со ризици за проактивна улога во процесот на прибирање податоци за загуби (LDC), се извршија следните систематски активности во текот на 2015 година: зголемување на процесот на прибирање податоци за загуби преку утврдување и постојано следење на главните клучни индикатори на ризик кои се однесуваат на бројот на случаи на загуби по сектор на месечно ниво; формирање и подобрување на системот на редовно и задолжително известување за материјализирани случаи на загуби од оперативен ризик по секоја организациска единица; збогатување на високото ниво на опишување на секој појавен случај на загуба со цел базата на податоци за загуби да укажува на местото на појава на ризик и изворот на ризик на повисоко аналитичко ниво; зајакнување на процесот за информирање на менаџментот со податоци за загуби од страна на функцијата за управување со ризици; подобрување на процесот на прибирање податоци за случаи на оперативен ризик во врска со оперативните настани без финансиско влијание но со значителен ефект врз секојдневните деловни активности на Банката.

Во текот на 2015 година, сите фундаментални компоненти на функцијата за управување со оперативниот ризик беа целосно имплементирани, и според тоа, процесот на управување со оперативниот ризик беше спроведен со висока стручност, со избегнување на негативните ефекти врз финансиските резултати и капиталната позиција и потврди дека рамката за управување со оперативен ризик е ефективна, соодветна и се имплементира со интегритет.

Адекватност на капиталот, Интерен процес на оценка на адекватност на капиталот и Стрес тест

СБ одржува силна и виококвалитетна адекватност на капиталот која обезбедува постојан и одржлив пораст на нејзиното севкупно банкарско работење. Вкупниот законски пропишан капитал на Банката со состојба на 31.12.2015 година изнесуваше ЕУР 167,8 милиони (основен капитал (Tier 1) - ЕУР 166,3 милиони и дополнителен капитал (Tier 2) - ЕУР 1,5 милиони) што резултираше со коефициент на адекватност на капитал од 17,01% со состојба на 31.12.2015 година.

Како дел од прудентно утврдената рамка за управување со ризици, Банката редовно го оценува интерниот процес за оценка на адекватност на капиталот (ИСААР) и отпорноста на адекватноста на капиталот преку спроведување на стрес тестирање. Интерниот процес на оценка на адекватност на капиталот (ИСААР) на Банката потврдува дека капиталот на СБ е доволен за да ги покрие сите материјални ризици на кои е изложена како и дека утврдениот вишок на капитал е повеќе од доволен за покривање на сите останати ризици кои неможат адекватно да се квантифициваат, но на кои Банката е изложена во редовните деловни активности. Исто така, стрес тест вежбите се составен дел на рамката за управување со ризици обезбедувајќи оценки на големината на финансиските загуби и влијанието врз адекватноста на капиталот. Во текот на 2015 година, Банката изврши различни стрес тестови со цел да ја анализира чувствителноста на претходно утврден комплет на екстремни но веројатни шокови. Стрес тестовите вклучуваа ефекти од различни сценарија поврзани со кредитниот ризик, ризикот од промена на каматни стапки во портфолиото на банкарски активности, ликвидносниот ризик, девизниот ризик и оперативниот ризик, како и сценарија кои опфатија комбинација на ризиците.

Резултатите од стрес тестот ја потврдија отпорноста на Банката дури и под многу песимистични претпоставки. Ваквата отпорност е главно одраз на прудентното управување со ризиците, силната капитална база, како и на високата ликвидносна позиција на Банката.

Активности на усогласеност со прописите, спречување на перење пари и борба против финансирање на тероризмот

Во текот на 2015 година, Секторот за контрола на усогласеноста на работењето со прописите спроведе голем број на активности за следење на имплементацијата на сите релевантни новини во домашната и меѓународната регулатива поврзани со банкарското работење преку постојана имплементација на ефикасен систем за контрола на активностите на СБ што се во согласност со важечката домашна и меѓународна регулатива; воспоставување на ефикасни интерни процедури и организацки структури за идентификување, следење и управување со можните ризици поврзани со усогласеноста на СБ со важечките прописи; имплементација на US FATCA (Foreign Account Tax Compliance Act); континуирана обука на вработените во Банката; редовно, најмалку на месечно и на квартално ниво, доставување на извештаи до Управниот одбор и до Надзорниот одбор; континуирана соработка со релевантните надворешни институции во согласност со Законот за банки; активно учество во работењето на Комисијата за усогласеност и спречување на перење пари организирано во рамките на Здружението за банкарство при Стопанската комора; осигурување на добра репутација и кредибилитет на СБ пред НБГ Групацијата, своите акционери, клиенти, инвеститори, регулаторни и супервизорски органи и други надлежни институции; развивање на култура за усогласеност со прописите кај вработените на СБ како модел на корпоративно однесување и основа за зајакнување на корпоративниот идентитет, итн.

Во врска со активностите за спречување на перење пари (СПП) и борбата против финансирање на тероризмот (БФТ), во текот на 2015 година се реализираа серија на активности за усогласување на интерните акти со измените на Законот, како и за подобрување и надградба на интерните системи и процеси кои ги користи Секторот на дневна основа.

Согласно годишните планови за контрола на усогласеноста на работењето со прописите и спречување на перење пари за 2015 година, Секторот исто така ги реализираше следните поважни активности:

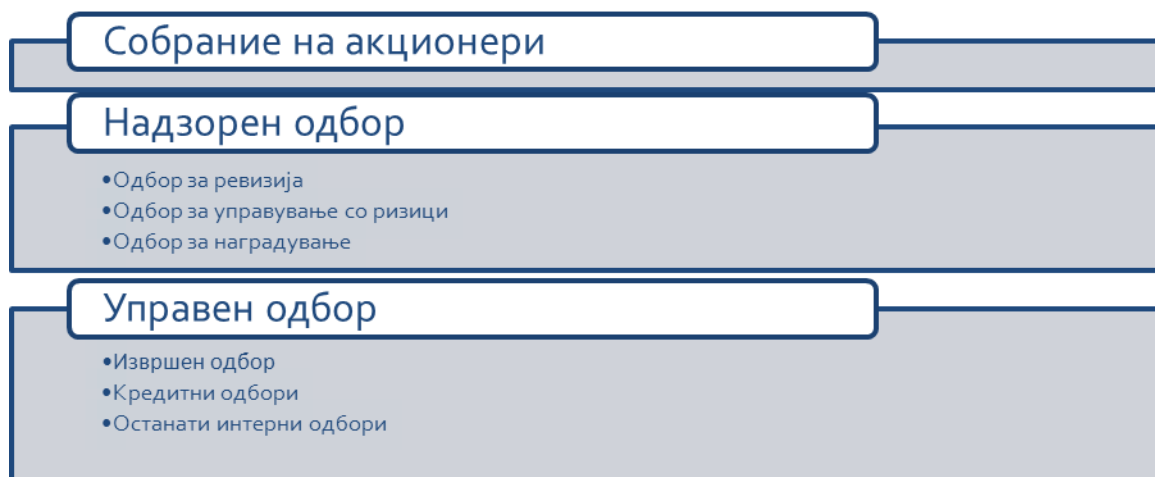
- Употреба на Moodle платформата за електронско учење на ниво на Банката, којашто нуди многу можности за воведување и спроведување на редовни онлајн обуки за вработените поврзани со прашања од областа на контролата на усогласеноста и СПП/БФТ;
- Теренски и вонтеренски контроли во врска со имплементацијата на прописите од областа на контролата на усогласеноста и СПП/БФТ врз секторите, дирекциите и филијалите;

- Изготвување и ажурирање на неколку интерни акти (политики и процедури) поврзани со активностите за контрола на усогласеноста и СПП/БФ;
- Директорот на Секторот зеде активно учество во Проектот „Оценка на ризиците на земјата од перење пари/финансирање на тероризам”, организиран во заедничка соработка помеѓу Светската Банка, Европската Комисија – ТАИЕХ, Организацијата за безбедност и соработка во Европа (OSCE) и Управата за финансиско разузнавање во земјата итн.

Секторот за контрола на усогласеноста на работењето со прописите ќе продолжи да ги врши своите редовни активности со цел за одржување и зацврстување на културата на усогласеност на работењето на СБ со прописите како и за постигнување на целосна усогласеност на работењето на Банката со релевантната регулатива како нејзина главна цел.

ИЗВЕШТАЈ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВУВАЊЕ ЗА 2015 ГОДИНА

Стопанска банка АД – Скопје (СБ) е една од најголемите, најпрофитабилните и најсолидните системски банки во земјата со високо софистициран и ефикасен систем на корпоративно управување воспоставен преку следење на најдобрите практики, стандардите на НБГ Групацијата, соодветната регулатива и стратешките потреби на Банката и нејзините заинтересирани страни. Одговорното корпоративно управување е највисок приоритет за Банката што поддржува целосно спроведување на нејзиниот деловен план со оперативно совршенство и интегритет.

Следниот Извештај се презентира на акционерите на СБ и на јавноста во согласност со Одлуката за основните начела на добро корпоративно управување во банка (Службен весник на РМ бр. 159/2007).

1. Органи на Банката

1.1. НАДЗОРЕН ОДБОР

Надзорниот одбор на Стопанска банка АД - Скопје се состои од 8 членови, од кои 2 се независни, со мандат од четири години, а ги именува Собранието на акционери. Составот на Надзорниот одбор во 2015 година е следен:

1. Маринис Стратопулос, **Претседател на Надзорниот одбор на СБ**, Генерален директор на Секторот за меѓународни активности, Национална Банка на Грција С.А. Атина;¹

¹ Г-дин Стратопулос е именуван од Собранието на акционери на 28.05.2015 година. Со Одлука бр. 30632 од 21.09.2015 година, НБРМ даде согласност за негово именување.

2. Константинос Братос, **Заменик Претседател на Надзорниот одбор на СБ**, Помошник генерален директор на Секторот за меѓународни активности, Национална Банка на Грција С.А. Атина;
3. Константинос Восикас, **член на Надзорниот одбор на СБ**, Помошник генерален директор и Главен директор за кредитирање во Национална банка на Грција С.А. Атина;²
4. Анастасиос Лизос, **член на Надзорниот одбор на СБ**, Раководител на Сектор во Секторот за меѓународни активности, Национална банка на Грција С.А. Атина;
5. Спиридон Ставрос Маврогалос Фотис, **член на Надзорниот одбор на СБ**, Генерален Извршен директор во Етники Осигурување, С.А. Атина;
6. Димитра Гудуфа, **член на Надзорниот одбор на СБ**, Директор на Секторот за стратегија на Групацијата, Национална банка на Грција С.А. Атина;
7. Владимир Кандикјан, **независен член на Надзорниот одбор на СБ**, Професор, **Правен факултет “Јустинијан Први”** – Универзитет “Св. Кирил и Методиј” Скопје; и
8. Благоја Наневски, **независен член на Надзорниот одбор на СБ**, Професор на Факултетот за бизнис економија – Скопје.

а) ПРОФИЛ на членовите на Надзорниот одбор

Како што е законски пропишано и формално инкорпорирано во условите на Банката преку член 26 од Статутот на СБ, сите членови на Надзорниот одбор мора да имаат соодветни квалификации (високо образование, познавање на прописите од областа на банкарството и/или финансиите, соодветно искуство итн.), да ја разбираат улогата на Надзорниот одбор во моделот на корпоративно управување со банки, како и да бидат лица со висок интегритет и репутација соодветни за системска банка како Стопанска банка АД – Скопје.

Сегашниот состав на Надзорниот одбор е таков што неговите членови имаат колективно и индивидуално знаење, способности и стручно искуство како и интегритет и репутација потребни за солидно извршување на нивната улога и давање поддршка на менаџментот во реализација на стратегијата на Банката.

² G-din Vosikas dostavi ostavka do Sobranieto na akcioneri na 19.10.2015 godina.

Сите членови на Надзорниот одбор мора да ги почитуваат соодветните критериуми за независност и да избегнуваат и соодветно да известуваат за секаков конфликт на интереси.

Освен тоа, Законот за банки утврдува дека најмалку $\frac{1}{4}$ од членовите на Надзорниот одбор треба да бидат независни членови додека останатите се претставници на акционерите. Во случајот на СБ ова се следи преку именувани два независни членови од вкупниот број од осум членови.

Покрај тоа, Законот за банки одредува дека независниот член на надзорен одбор на банка (и лицата поврзани со него) не треба да е вработен или лице со посебни права и одговорности во банката, ниту акционер со квалификувано учество во банката или да претставува акционер со квалификувано учество во банката и да не работи или да не работел во друштво за ревизија во текот на последните три години, кое во тоа време вршело ревизија на работењето на банката. Покрај тоа, тој/таа не треба да има финансиски интерес или деловен однос со банката во просечен износ над 3.000.000 денари годишно, во текот на последните три години.

Сите критериуми за независност беа следени во извештајниот период и не е пријавен никаков конфликт на интереси од никој од членовите на Надзорниот одбор.

б) ОДГОВОРНОСТИ на Надзорниот одбор

Одговорностите на Надзорниот одбор се утврдени во член 89 од Законот за банки и истите се инкорпорирани во Статутот на СБ. Според тоа, одговорностите на Надзорниот одбор се следните:

1. одобрува деловна политика и развоен план на СБ;
2. именува и разрешува членови на Управниот одбор на СБ;
3. именува и разрешува членови на Одборот за управување со ризици на СБ;
4. одобрува финансиски план/Буџет на СБ;
5. одобрува воспоставување и организација на системот на внатрешни контроли;
6. го организира Секторот за внатрешна ревизија и ги именува и разрешува вработени во овој Сектор;
7. одобрува годишен план на Секторот за внатрешна ревизија;
8. одобрува политика за сигурност на информативниот систем;
9. одобрува политики за управување со ризици на СБ;
10. одобрува планови и програми за работа и општи акти на СБ, освен актите што ги донесува Собранието на акционери;
11. разгледува извештаи за работењето на Управниот одбор на СБ;

12. разгледува извештаи на Одборот за управување со ризици на СБ;
13. разгледува извештаи на Одборот за ревизија;
14. разгледува извештаи на Директорот/Дирекцијата за контрола на усогласеноста на работењето на СБ со прописите;
15. одобрува годишна сметка и финансиски извештаи на СБ;
16. одобрува листа на нето должници на СБ;
17. одобрува изложеност кон поединечно лице од над 10% од сопствените средства на СБ;
18. одобрува трансакции со поврзани лица со СБ во износ од над 3.000.000 денари;
19. одобрува стекнување на капитални удели и купување на хартии од вредност поголеми од 5% од сопствените средства на СБ, освен купување на хартии од вредност издадени од Народна банка на Република Македонија;
20. одобрува предлог на Одборот за ревизија за назначување на друштво за ревизија и е одговорен за обезбедување на соодветна ревизија;
21. одобрува политики и процедури за вршење на внатрешна ревизија, врши надзор на соодветноста на процедурите и ефикасноста на работењето на Секторот за внатрешна ревизија и ги разгледува неговите извештаи;
22. разгледува извештаи од супервизијата, други извештаи доставени од НБРМ, Управата за јавни приходи и други надлежни институции и предлага, односно превзема мерки и активности за надминување на утврдените неусогласености и слабости во работењето на СБ;
23. одобрува годишен извештај за работењето на СБ и доставува мислење во писмена форма по истиот до Собранието на акционери на СБ;
24. разгледува извештај од друштвото за ревизија и доставува мислење во писмена форма по истиот до Собранието на акционери на СБ;
25. доставува мислење во писмена форма до Собранието на акционери на СБ по годишниот извештај на Секторот за внатрешна ревизија на СБ;
26. одобрува Кодекс на етика на СБ и
27. одобрува Правилник и процедури за работа на Одборот за ревизија.

1.2. Одбори на Надзорниот одбор на СБ во извештајната година

Надзорниот одбор има формирано одбори со цел да ја подобри ефикасноста на своето работење преку справување со сложени работи во помали групи и нивна подготовка за целиот Надзорен одбор. Освен тоа, Надзорниот одбор има делегирано поединечни права за донесување одлуки на одборите до степен до кој е законски дозволено согласно соодветната законска регулатива и интерните одредби на Банката.

Надзорниот одбор на СБ има три одбори во извештајниот период: Одбор за ревизија³, Одбор за управување со ризици и Одбор за наградување.

А) Одбор за ревизија

Одборот за ревизија на СБ се состои од пет члена кои ги именува, односно разрешува Собранието на акционери, каде што мнозинство се членови на Надзорниот одбор, а останатите се независни членови. Мандатот на членовите на Одборот за ревизија е утврден на две години.

Со состојба на 31 декември 2015 година, членови на Одборот за ревизија се:

1. Антонио Вељанов, Претседател на Одборот за ревизија (независен член и овластен ревизор);
2. Анастасиос Лизос, Заменик претседател на Одборот за ревизија (претставник од Надзорниот одбор);
3. Димитра Гудуфа, член (претставник од Надзорниот одбор);
4. Владимир Кандиќан, член (претставник од Надзорниот одбор); и
5. Владимир Филиповски, член (независен член).

Одговорности на Одборот за ревизија се следните:

1. разгледување на финансиските извештаи на СБ и грижа за точноста и транспарентноста на објавените финансиски информации за работењето на СБ во согласност со прописите за сметководство и меѓународните сметководствени стандарди,
2. разгледување и оценување на системите за внатрешна контрола,
3. следење на работата и оценување на ефикасноста на Секторот за внатрешна ревизија,
4. следење на процесот на ревизија на СБ и оценување на работата на друштвото за ревизија,
5. донесување на сметководствени политики на СБ,
6. следење на усогласеноста на работењето на СБ со прописите кои се однесуваат на сметководствените стандарди и финансиските извештаи,
7. одржување состаноци со Управниот одбор, Секторот за внатрешна ревизија и друштвото за ревизија во врска со утврдени неусогласености со прописите и слабости во работењето на Банката,
8. разгледување на извештаите на Одборот за управување со ризици,
9. предлага друштво за ревизија, и

³ Членовите на Одборот за ревизија ги избира Собранието на акционери.

10. поднесување извештај до Надзорниот одбор на СБ за своето работење најмалку еднаш на три месеци.

Б) Одбор за управување со ризици

Одборот за управување со ризици на СБ се состои од 9 члена кои ги именува и / или разрешува Надзорниот одбор. Мандатот на членовите на Одборот за управување со ризици е две години. Со состојба на 31 декември 2015 година, членови на Одборот за управување со ризици на СБ се следните:

1. Диомидис Николетопулос - Генерален извршен директор и Претседател на Управниот одбор, претседател;
2. Тони Стојановски - Генерален директор за управување со ризици и член на Управниот одбор, член;
3. Теодулос Скордис - Генерален директор за корпоративно банкарство и член на Управниот одбор, член;
4. Милица Чапаровска-Јовановска - Генерален директор за банкарство на мало и член на Управниот одбор, член;
5. Мирјана Трајановска – Сениор директор за средства, ликвидност и финансии на СБ, член;
6. Владо Тренески – Директор на Секторот за корпоративно банкарство, член;
7. Мирко Аврамоски - Директор на Секторот за наплата, член;
8. Дејан Стаматов - Директор на Секторот за управување со ризици, член; и
9. Главен економист на СБ, член.

Членовите на Одборот за управување со ризици, во прилог на барањата утврдени со Законот за банки, треба да имаат најмалку три години искуство во областа на финансиите или банкарството. Одговорностите на ОУР се следните:

1. Перманентно следење и оценување на степенот на ризичност на СБ, и идентификување на прифатливото ниво на изложеност на ризици со цел минимизирање на загубите како резултат на изложеноста на СБ на ризик,
2. Воспоставување политики за управување со ризици и следење на нивната имплементација,
3. Следење на прописите на НБРМ кои се однесуваат на управувањето со ризици и усогласеноста на СБ со овие прописи;
4. Оценување на системите на СБ за управување со ризици,
5. Утврдување на краткорочни и долгорочни стратегии за управување со одделните видови ризици на кои е изложена СБ,

6. Анализирање на извештаите за изложеност на ризик на СБ подготвени од страна на службите за оценување на ризик на СБ и предлагање стратегии, мерки и инструменти за заштита од ризици,
7. Следење на ефикасноста на функционирањето на системите за внатрешна контрола за управувањето со ризици,
8. Анализирање на ефектите од управувањето со ризиците врз перформансите на СБ и анализирање на ефектите од предложените стратегии за управување со ризиците, како и предложените стратегии, мерки и инструменти за заштита од ризици,
9. Го информира, најмалку еднаш месечно, Надзорниот одбор на СБ, а најмалку еднаш на секои три месеци, Одборот за ревизија на СБ, за промените во ризичните позиции на СБ, промените во стратегиите за управување со ризиците, ефектите од управувањето со ризиците врз перформансите на СБ, како и за превземените мерки и инструменти за заштита од ризиците и ефектите од истите, и
10. Разгледување на трансакциите со лица поврзани со СБ на квартална основа, за што доставува извештај до Надзорниот одбор најдоцна до 15-ти во месецот кој следи по извештајниот период.

В) Одбор за наградување

На 172-та седница одржана на 29-ти ноември 2013 година, Надзорниот одбор формираше Одбор за наградување во согласност со најдобрите практики за корпоративно управување. Одборот за наградување му помага на Надзорниот одбор во спроведувањето на Политиката за наградување на СБ која е усвоена на 33-та седница на Собранието на акционери, која се одржа на 19-ти јули 2013 година.

Во согласност со Политиката за наградување на СБ, Одборот се состои од три члена на Надзорниот одбор, чие мнозинство треба да бидат независни членови, вклучувајќи го неговиот претседател. Според тоа, во текот на 2015 година, членови на Одборот за наградување се:

1. Владимир Кандиќан, независен член на Надзорниот одбор на СБ, претседател;
2. Благоја Наневски, независен член на Надзорниот одбор на СБ, член; и
3. Димитра Гудуфа, член на Надзорниот одбор на СБ, член.⁴

Должината на мандатот на членовите на Одборот за наградување е една години.

⁴ На 26^{та} октомври 2015 година, Надзорниот одбор го именуваше г-дин Анастасиос Лизос (член на Надзорниот одбор) на местото на г-ѓа Гудуфа.

Во текот на извештајниот период, Одборот за наградување одржа две седници на кои разгледуваше и дискутираше за различни прашања кои спаѓаат во негова надлежност.

1.3. Управен одбор

Управниот одбор на Стопанска банка АД - Скопје се состои од четири члена кои ги именува и / или разрешува Надзорниот одбор, со мандат од две години.

Заклучно со 31 декември 2015 година, членови на Управниот одбор се:

1. Диомидис Николетопулос, Генерален извршен директор и Претседател на Управниот одбор;
2. Тони Стојановски, Генерален директор за управување со ризици и член на Управниот одбор;
3. Милица Чапаровска-Јовановска, Генерален директор за банкарство на мало и член на Управниот одбор; и
4. Теодулос Скордис, Генерален директор за корпоративно банкарство и член на Управниот одбор.

Членовите на Управниот одбор на СБ, освен барањата утврдени со Законот за банки, имаат универзитетска диплома, најмалку 6 години успешно работно искуство од областа на финансиите или банкарството, и стручно познавање на законите и другите прописи поврзани со банкарството.

Одговорностите на Управниот Одбор се следните:

1. Управување со СБ,
2. Претставување на СБ,
3. Извршување на одлуките на Собранието на акционери и Надзорниот одбор на СБ, односно грижа за нивното спроведување,
4. Покренување иницијативи и давање предлози за унапредување на работењето на СБ,
5. Именување и разрешување на лицата со посебни права и одговорности, во согласност со одредбите од Законот за банки и Статутот на СБ,
6. Изготвување на деловна политика и развоен план на СБ,
7. Изготвување на финансиски план / буџет на СБ;
8. Составување на листа на нето должници,
9. Изготвување на Политика за сигурност на информативниот систем на СБ,
10. Изготвување на Годишен извештај за работењето на СБ и негово доставување до Надзорниот одбор,

11. Изготвување на Кодекс на етика на Банката, како и
12. Вршење на други активности во согласност со законот, Статутот и актите на СБ.

А) ИЗВРШЕН ОДБОР

Со цел за помош на Управниот одбор во извршување на деловниот план на Банката, СБ има формирано Извршен одбор кој покрај генералните директори ги вклучува и следните лица:

1. Мирјана Трајановска – Сениор директор за средства, ликвидност и финансии;
2. Радмила Максимовиќ – Сениор директор за оперативни активности; и
3. _____, Секретар на Банката.

Б) КРЕДИТНИ ОДБОРИ

Други тела на СБ, утврдени со Статутот, се кредитните одбори со следните структура и овластувања со состојба на 31 декември 2015 година:

1. Извршен корпоративен кредитен одбор (ИККО): се состои од 5 члена, и тоа:

1. Диомидис Николетопулос - Генерален извршен директор и претседател на Управниот одбор на СБ, претседател;
2. Јанис Кајулис – Раководител на Секторот за меѓународно кредитирање на НБГ Групацијата, член;
3. Тони Стојановски – Генерален директор за управување со ризици на СБ и член на Управниот одбор на СБ, член;
4. Теодулос Скордис - Генерален директор за корпоративно банкарство на СБ и член на Управен одбор на СБ, член;
5. Теодор Саиданис - раководител на сектор, Сектор за Меѓународни активности на НБГ, член.

Членовите се избираат со неограничено траење на мандат. ИККО одлучува за кредитна изложеност кон поединечен субјект (правно или физичко лице) за финансирање во износ од ЕУР 3.000.001 до ЕУР 10.000.000. Сите финансирања што го надминуваат износот од ЕУР 10.000.001, или 10% од сопствените средства на СБ, ги одобрува Надзорниот одбор на СБ. ИККО, исто така, одобрува реструктурирање на побарувањата и регулирање на побарувањата во согласност со важечките кредитни политики и врши други активности утврдени со одлуки на Надзорниот одбор на СБ. Седниците се одржуваат по пат на телеконференција или со писмена согласност кога е потребен вкворум од сите членови, а одлуките се донесуваат едногласно.

2. Кредитен одбор (КО): се состои од 5 члена:

1. Диомидис Николетопулос - Генерален извршен директор и претседател на Управниот одбор на СБ, претседател;
2. Тони Стојановски – Генерален директор за управување со ризици на СБ и член на Управниот одбор на СБ, член;
3. Теодулос Скордис - Генерален директор за корпоративно банкарство на СБ и член на Управен одбор на СБ, член;
4. Владо Тренески – Директор на Секторот за корпоративно банкарство, член.
5. Константинос Кудалакис, - претставник на Секторот за меѓународно кредитирање на НБГ Групацијата, член со овластување за донесување одлуки утврдени во согласност со важечката кредитна политика.

Членовите се избираат со неограничено траење на мандат. КО одлучува за кредитна изложеност спрема поединечен субјект (правно или физичко лице) во износ од ЕУР 500,001 до ЕУР 3.000.000. КО, исто така, одобрува реструктурирање на побарувањата и регулирање на побарувањата во согласност со важечките кредитни политики и врши други активности утврдени со одлуки на Надзорниот одбор на СБ. Седниците се одржуваат по пат на телеконференција или со писмена согласност кога е потребен кворум од сите членови, а одлуките се донесуваат едногласно.

3. Кредитен одбор за средни компании (КОСК): се состои од 4 члена, и тоа:

1. Тони Стојановски – Генерален директор за управување со ризици на СБ и член на Управниот одбор на СБ, претседател;
2. Теодулос Скордис - Генерален директор за корпоративно банкарство на СБ и член на Управен одбор на СБ, член;
3. Владо Тренески – Директор на Секторот за корпоративно банкарство, член; и
4. Михаела Атанасова Стоичовска – Заменик директор на Секторот за изготвување кредитни предлози на СБ, член.

Членовите се избираат со неограничено траење на мандат.

КОСК одлучува за кредитна изложеност спрема поединечен субјект - правно лице во износ од ЕУР 100.001 до ЕУР 500.000 и спрема поединечен субјект – физичко лице во износ од ЕУР 100.001 до ЕУР 500.000. КОСК, исто така, одобрува реструктурирање на побарувањата и регулирање на побарувањата во согласност со важечките кредитни политики и врши други активности утврдени со одлуки на Надзорниот одбор на СБ. Седниците се одржуваат по пат на телеконференција или со писмена согласност кога е потребен кворум од сите членови, а одлуките се донесуваат едногласно.

4. Кредитен одбор за мали компании (КОМК): се состои од 4 члена, и тоа:

1. Милица Чапаровска-Јовановска, Генерален директор за банкарство на мало и член на Управниот одбор на СБ, претседател;
2. Дејан Крстевски – Директорот на Дирекција за кредитирање на мали претпријатија, член;
3. Драган Михајлов – Заменик директор на Сектор за управување со производи, член;
4. Дејан Стаматов - Директор на Сектор за управување со ризици, член.

Членовите се избираат со неограничено траење на мандат. КОМК одлучува за кредитна изложеност спрема поединечен субјект - правно лице во износ до 100.000 евра. КОМК, исто така, одобрува реструктурирање на побарувањата и регулирање на побарувањата во согласност со важечките кредитни политики и врши други активности утврдени со одлуки на Надзорниот одбор на СБ. Седниците се одржуваат по пат на телеконференција или со писмена согласност кога е потребен кворум од сите членови, а одлуките се донесуваат едногласно.

Пониски нивоа на одобрување може да се утврдат со одлуки на Надзорниот одбор.

5. Кредитен одбор за население (КОН): се состои од 5 члена, и тоа:

1. Милица Чапаровска-Јовановска, Генерален директор за банкарство на мало и член на Управниот одбор на СБ, претседател;
2. Драган Михајлов – Заменик директор на Секторот за управување со производи, член;
3. Емилија Стојанова Ивановска – Директор на Секторот за кредитен ризик од банкарство на мало на СБ, член;
4. Татјана Калајчиева – Директорот на Секторот за продажба и мрежа на филијали, член;
5. Виолета Затенко - Директор на Дирекцијата за изготвување кредитни предлози за банкарство на мало на СБ, член.

Членовите се избираат со неограничено траење на мандат. КОН одлучува за кредитна изложеност спрема поединечен субјект - физичко лице во износ до 100.000 евра. КОН, исто така, одобрува реструктурирање на побарувањата и регулирање на побарувањата во согласност со важечките кредитни политики и врши други активности утврдени со одлуки на Надзорниот одбор на СБ. Седниците се одржуваат по пат на телеконференција или со писмена согласност кога е потребен кворум од сите членови, а одлуките се донесуваат едногласно.

Пониски нивоа на одобрување може да се утврдат со одлуки на Надзорниот одбор.

Членовите на кредитните одбори се лица со посебни права и одговорности во СБ или други лица или вработени на СБ, кои се оценуваат како доволно запознаени со и искусни во предметната кредитна област.

2. Организациска поставеност

Организациската поставеност на Стопанска банка го претставува фокусирањето на Банката за заштита на интересите на клиентите, средствата на акционерите, интересите на вработените и на другите заинтересирани страни и заедницата која ја опслужува. Сегашната поставеност ќе ја поддржи Банката да го оптимизира работењето, да создаде конкурентни предности и да обезбеди иднина со попрофитабилен раст.

Банката е организирана во 20 сектори и мрежа од 64 филијали. Банката нема подружници.

Организациската структура на Банката е објавена на нејзината веб страна (www.stb.com.mk/organizaciona-struktura.nsp).

3. Акционерска структура

Заклучно со 31 декември 2015 година, почетниот капитал (основната главнина) се состои од 17.460.180 обични акции со номинална вредност од МКД 201,1 по акција и 227.444 приоритетни акции со номинална вредност од МКД 400,00 по акција, распределени на следниот начин: Национална Банка на Грција С.А. - Атина со 94,4%, а 6,6% од вкупниот број на акции е во сопственост на останатите акционери. Една обична акција носи право на еден глас во Собранието на акционери на СБ, а приоритетните акции не носат право на глас во Собранието на акционери. Најголемиот акционер на СБ - Националната Банка на Грција е претставена со вкупно 6 члена во Надзорниот одбор на СБ.

4. Дивидендна политика

Согласно Одлуката за распределба на добивката за 2015 година, се предлага Собранието на акционери да усвои Одлука за начинот на пресметка и распределба на дивидендата за приоритетните акции на Стопанска банка АД – Скопје за 2015 година. Согласно наведената Одлука, Банката ќе изврши исплата на дивиденда по приоритетни акции за 2015 година во вкупен износ од МКД 2,729,328.00 или бруто износ од МКД 12.00 по акција.

5. Кодекс на корпоративно управување

Кодексот за корпоративно управување е изготвен во согласност со Одлуката на НБРМ за најдобрите начела за корпоративно управување на банка и меѓународните

практики. Собранието на акционери го усвои Кодексот на 20-тата седница одржана на 23 декември 2008 година и во согласност со наведената Одлука на НБРМ, последниот годишен преглед на истата беше извршен на Собранието на акционери одржано на 28 мај 2015 година.

6. Политика за конфликт на интереси

Политиката за решавање на конфликти се утврдува во согласност со Законот за банки и Статутот на СБ и предвидува лицата со посебни права и одговорности да даваат писмена изјава за постоење или непостоење на судир на нивен личен интерес со интересот на СБ, редовно на секои шест месеци. Личниот интерес, исто така, ги вклучува и интересите на лицата поврзани со нив, како што е дефинирано со Законот за банки. Судир меѓу личниот интерес и интересот на Банката постои кога финансиските или кој било друг вид на деловни или семејни интереси на лицата се засегнати со донесување на одлуки, склучување на договори или вршење на друга деловна активност. Под остварување на материјален, деловен и семеен интерес се подразбира остварување на парична или друг вид на корист, директно или индиректно, од страна на лицата. Лицата не смеат да присуствуваат при разгледувањето и донесувањето на одлуки, да склучуваат договори или да вршат други деловни активности доколку нивната објективност е доведена во прашање заради постоење на судир помеѓу нивниот личен интерес и интересот на СБ. Изјава за постоење на судир на интереси исто така се дава пред одржување на седницата за разгледување и донесување на одлуки, склучување на договори или вршење на друга деловна активност. Писмената изјава се поднесува до Надзорниот одбор и Управниот одбор на СБ, и во неа се наведува основот на судирот помеѓу личните и интересите на СБ.

Ако лицето премолчи постоење на судир на интереси, НБРМ и која било друга страна која има законски интерес може да бара поништување на правната работа до надлежниот суд во согласност со законот.

7. Политика за наградување

На 33-та седница на Собранието на акционери, Стопанска банка АД – Скопје ја усвои Политиката за наградување, која е во согласност со оперативната политика и деловната стратегија на Банката, нејзините вредности, цели и долгорочни интереси. Истата инкорпорира мерки за избегнување или минимизирање на судирите на интереси или било какви потенцијални негативни ефекти врз стабилното, прудентно и добро управување со ризиците превземени од Банката, превенира прекумерно превземање на ризици и придонесува кон заштита на капиталната позиција на Банката.

Подолу е наведено наградувањето (плати, надоместоци на плата, бонуси, надомест за членство, осигурување и други права) на лицата со посебни права и одговорности во Стопанска Банка:

I. Надзорен Одбор

а) Претставници на акционерите

Во согласност со Одлуката на Управниот Одбор на НБГ, сите службеници на НБГ С.А. Атина кои членуваат во Надзорниот Одбор на СБ како претставници на акционерите *не добиваат надоместок* (“надомест за членство”). Наградувањето кое тие го добиваат како вработени во НБГ С.А. Атина се смета за доверлив податок и не може да биде објавен.

б) независни членови

За учество во Надзорниот Одбор на СБ во текот на 2015, независните членови (професор Кандиќјан и професор Наневски) добија МКД 325.243 бруто (годишно).

За плата и надоместоци на плата професор Кандиќјан доби МКД 1.054.186 бруто (годишно) како вработен на Правниот Факултет “Јустинијан Први” при Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” Скопје.

За плата и надоместоци на плата професор Наневски доби МКД 464.025 бруто (годишно) како вработен во Институтот за Бизнис и Економија – Скопје.

II. Управен Одбор

Во 2015, вкупен бруто износ од МКД 26.211.743 (плата од МКД 22.055.513 и награди МКД 4.156.230) беше исплатен на членовите на Управниот Одбор.

III. Останати лица со посебни права и одговорности

Покрај членовите на Надзорниот и Управниот Одбор, во текот на 2015 СБ имаше 29 останати лица со посебни права и одговорности (согласно Статутот на СБ, останати лица со посебни права и одговорности се: Сениор директори, Секторски директори и Заменици секторски директори, и Директори за специфични прашања).

Во 2015, вкупен бруто износ од МКД 61.968.492 (плата од МКД 54.909.443 и награди МКД 7.059.049) беше исплатен на останатите лица со посебни права и одговорности.

*На крајот од 2015 вкупната кредитна изложеност на лицата со посебни права и одговорности изнесуваше МКД 77,924,000 што претставува 0.75% од сопствените средства на Банката (значително под регулаторниот лимит од 3%).

8. Корпоративна општествена одговорност

Стопанска банка АД – Скопје е една од главните компании која постојано има водечка улога во целокупниот економски и општествен развој на земјата. Во текот на 2015 година, Банката продолжи да го поддржува економскиот раст, да ги зајакнува заедниците и да се посветува на критични општествени прашања во местата каде што работи.

Дел од проектите кои се оценети како многу корисни за пошироката заедница и/или вработените на Банката се:

1. Кампања за јавна свест / настан за промоција на еколошки корисни транспортни средства + донација на детски велосипедски полигон во Скопје

Размислувајќи надвор од редовната рамка на активности за корпоративна општествена одговорност, главниот проект на Банката за 2015 година вклучи кампања за подигање на свеста со цел за поттикнување на луѓето (особено децата) за користење на еколошки корисни транспортни средства во градот Скопје. Со организирање на спортски настан – неформална трка од Централата на Банката до најблискиот парк и потоа музички семеен настан, Банката оствари интерактивни контакти со околу 10.000 луѓе на тој начин зголемувајќи ја свесноста за потребата од користење на еколошки корисни превозни средства и подобрување на квалитетот на живот во градот. Целокупниот настан беше крунисан со донација на детски полигон за возење на велосипеди во центарот на градот каде децата можат да учат да возат велосипеди, тротинети, ролерки и да научат едноставни сообраќајни знаци и карти. Оваа донација допринесува за рекреациониот состав на центарот на градот и обезбедува долгорочна промоција на велосипедизмот и на безбедноста во сообраќајот.

2. Донација на храна за празнични оброци на социјално загрозени семејства

Три години по ред, Банката дава помош на социјално загрозените семејства со обезбедување на основни прехранбени продукти за новогодишните празници. Оваа година, во соработка со Црвениот крст, Банката обезбеди прехранбени пакети за 500 семејства во Скопје и во 6 други градови. Вработените на Банката

волонтираа во делењето на пакетите, што имаше дополнителна вредност за целиот проект.

3. Финансиска поддршка на вработените на СБ за учество на Годишните банкарски спортски игри

Секоја година вработените од банкарскиот сектор во земјата се собираат на еднонеделен спортски турнир. Стопанска банка успешно учествува на овие игри повеќе години. Оваа активност го зајакнува тимскиот дух меѓу вработените, нивната поврзаност со Банката и секако ги промовира кај вработените вредностите на здравиот живот. Финансиската поддршка ги покрива трошоците за превоз, сместување и храна, како и за терените за тренирање на спортските тимови во текот на целата година.

4. Спонзорство на Струмичкиот карневал

Како резултат на вековната традиција на Струмичкиот карневал, градот Струмица стана препознатлива локација во земјата како и во целиот регион во текот на изминатите години. Од 1994 година, Струмичкиот карневал е член на Федерацијата на европски карневалски градови. Карневалските активности се поврзани со религиозниот празник Тримери и во 2013 година се реализираа во периодот од 14.03.-20.03.2013 година. Традиционално, Банката е спонзор на овој карневал, на тој начин покажувајќи почит кон и обезбедувајќи поддршка за локалната заедница и традициите.

5. Спонзорство на фестивалот Охридско лето

Традиционално, секоја година Стопанска банка АД – Скопје е еден од спонзорите на фестивалот „Охридско лето“. Овој фестивал е една од најпопуларните и најпосетени летни културни манифестации во земјата како и во регионот, со почитувани странски гости и уметници-изведувачи. Воедно, тој е и најстариот културен настан во земјата. Дел од стратегијата на Банката за корпоративна општествена одговорност е токму финансиската поддршка на културни настани во земјата.

Банката поддржа исто така уште голем број други важни проекти како што е помошта за поплавените региони во земјата, редовната годишна донација на прехрамбени пакети за социјално загрозените семејства, летниот фестивал во Тетово, Пивофест во Прилеп, AIESEC денови на кариера итн. Банката е особено горда на мини-настаните организирани во i-bank store филијалата (над 70 во текот на годината) кои ги покрија целните групи од градинки до пензионери и помогнаа во едуцирањето на населението за основните и модерните банкарски услуги. Покрај тоа, i-bank store филијалата беше

домаќин на многу други проекти поврзани со корпоративната општествена одговорност како што се TEDx conference on #TheInternetofThings, NASA bootcamp Space App Challenge, Меѓународниот ден на штедење итн.

Земени заедно, овие активности ја рефлектираат нашата посветеност да инвестираме во заедниците во земјата и Банката ќе продолжи со вакви ангажмани и во наредните години.